

De stedenband Haarlem-Mutare bestaat 25 jaar en dat is reden voor een feestje in de Pletterij en de publicatie van het boek 'Over en Weer'. Volgens Dik Bol en Anita de Jong van de stichting Stedenband Haarlem-Mutare is het jubileumboek geenszins 'het grafschrift' van de stedenband. Als zij de balans opmaken, hopen zij dat de stedenband als een feniks uit zijn as herrijst en weer volop gaat leven in Haarlem.

Brug naar Mutare moet blijven bestaan

Haarlem * In de Pletterij aan de Lange Herenvest is het hoofdkwartier van Dik Bol en Anita de Jong van de stichting Stedenband Haarlem-Mutare. In het kantoorje staan vrolijke leskisten voor scholen en hangen kleurrijke schilderijen van Lovemore Kambudzi. De stedenband met Mutare heeft Haarlem op veel plekken prachtige kunst opgeleverd. De Jong en Bol zijn al jarenlang intens bij de stedenband met de stad in Zimbabwe betrokken. De Jong bezocht als voorzitter van de stichting eenmaal het land in zuidelijk Afrika, Bol is al bijna twintig jaar coördinator en was al acht keer in het land. De stedenband stamt uit de periode van burgemeester Elizabeth Schmitz. De tijdgeest was begin jaren negentig dat Haarlem zich als anti-apartheidsstad wilde inspannen om gemeenten elders in de wereld vooruit te helpen. In Zimbabwe teisterde aids het land en de noden op het gebied van gezondheidszorg, afvalverwerking en huisvesting waren groot. Schmitz voelde zich na het bezoek van de burgemeester uit Mutare

geroepen de helpende hand uit te steken en een stichting voor de stedenband kreeg gemeentelijke subsidie. Medewerkers in Haarlem en Afrika gingen enthousiast aan de slag. Het bruisde in die beginjaren en er ontsproten tal van initiatieven, die werden uitgevoerd door zes medewerkers in Haarlem en vier in Zimbabwe.

Subsidie

De Haarlemse subsidie ging niet rechtstreeks naar Mutare. Bol vertelt dat het meeste geld was bestemd om de medewerkers van de stichting in staat te stellen fondsen binnen te halen van andere internationale organisaties, zoals ICCO, NCDO of de Wilde Ganzen. Dankzij het geld is in de twee landen gebouwd, gesport en kunst gemaakt. Via sport en kunst zijn volgens Bol de afgelopen 25 jaar de mooiste dingen bereikt. Hij noemt de talloze uitwisselingen van sporters en sportdocenten als voorbeeld. Bij zulke buitenlandse stages betaalden de Haarlemse studenten zelf de kosten. Veel Haarlemmers zullen nog weten dat er in 2003 een hele groep Zimbabweansen meedeed aan de Trosloop. Op blote voeten, waarmee ze ook nog eens harder liepen dan de andere deelnemers. Bol glimlacht bij de herinnering: „De

Een rondvaartboot vaart onder de Langebrug door, de schildering onder de br

is van kunstenaars uit Zimbabwe.

FOTO RICHARD STEKELENBURG

winnar van de Trosloop, Point Jaza, hebben we toen heel lichte sportschoenen gegeven, maar dat beviel geloof ik niet zo goed.” Tastbaarder is de kunst die Zimbabweanen in Haarlem hebben achtergelaten. De onderkant van de brug ‘de Verfroller’ is kleurrijk beschilderd naar een ontwerp van kunstenaars uit Afrika. Er staan beelden uit Zimbabwe in de Damstraat en de Spaarnooistraat. In Zimbabwe heeft de Haarlemse stedenband nog veel nadrukkelijk sporen nagelaten. In de wijk

Hobhouse zijn met Haarlemse hulp ruim tweehonderd woningen gebouwd waaraan het straatnaambordje Haarlem St. herinnert. Er waren hoogpunten, maar ook dieptepunten. Voorzitter De Jong noemt het wegvallen van de gemeentelijke subsidie van 73.000 euro in 2016 als dieptepunt, waardoor zij medewerkers moest ontslaan. In Mutare werd iets laconieker gereageerd. In die stad hadden alle ambtenaren op dat moment al drie maanden geen salaris ontvangen.

Voor De Jong was het enthousiasme dat zij ervoer, toen ze de stad bezocht, het hoogtepunt. Het bleek haar dat de stedenband in Mutare veel meer leeft dan in Haarlem. „Je wordt overal met enorme egards ontvangen. Ik bezocht een hofje waar arme ouderen woonden. Het maakte toen ongelooflijke indruk op mij, toen sportleraren uit Mutare langskwamen om die ouderen bewegingsles te geven. Sportjongens die dankzij de stedenband waren opgeleid.” Bol en De Jong weten als geen

ander dat een stedenband met een Afrikaans land geen vanzelfsprekende zaak meer is. Nederland is geen donorland meer, tegenwoordig moet er worden samengewerkt volgens het adagium: je moet iemand geen vis geven, maar je moet ’m leren vissen.

Netwerk

Toch vinden de twee belangenbehartigers dat de stedenband moet blijven bestaan. Haarlem heeft een ongelooflijk netwerk opgebouwd in Mutare en het zou zonde zijn

dat weg te gooien. Dictator Mugabe is vertrokken en dat biedt perspectief. De Jong: „Je vrienden laat je nu eenmaal niet in de steek.” Ook zijn er op kleine schaal nog steeds initiatieven, vervolgt Bol. „Het Coornhert Lyceum voert actie voor sportvelden in Chikanga, een sportcomplex in Mutare dat met Haarlemse hulp tot stand is gekomen. Een bierbrouwer uit Mutare wil contact met Jopen om te leren hoe je helder bier brouwt.” Haarlem moet een nieuwe weg voor samenwerking zoeken, vin-

den Bol en De Jong: „Haarlem moet een Global Goals-gemeente worden en zich in Mutare inzetten voor het nastreven van werelddoelen, voor duurzame ontwikkeling.” Ook al is het nu verkiezingstijd en is de stedenband in nog geen enkel debat genoemd, toch houden het duo hoop. „Er komt straks een nieuw college van B en W. Dat moet het oppakken. We leven in Haarlem niet op een eiland.”

‘Over en weer’ is verkrijgbaar in de boekhandel voor 17,50 euro.

Benefietconcert voor 25-jarige stedenband

Haarlem * In de Pletterij treden volgende week zaterdag 17 maart drie Haarlemse bands belangeloos op om het 25-jarige bestaan van de stedenband Haarlem-Mutare te vieren. Het gaat om de bands Dinanga, MacHielo and the Mystery Guest Band en Itchy Donkey. Toegang kost tien euro en elke cent gaat naar Mutare. De opbrengst van het benefietconcert is bestemd voor de Unique Giants Band: blinde muzikanten voor wie met het geld in Zimbabwe instrumenten worden gekocht. De stichting Wilde Ganzen verdubbelt de opbrengst van het concert voor dit goede doel. Het concert begint om 20 uur, de Pletterij zit aan de Lange Herenvest 12.

‘The Beast is there’ op Stripedagen

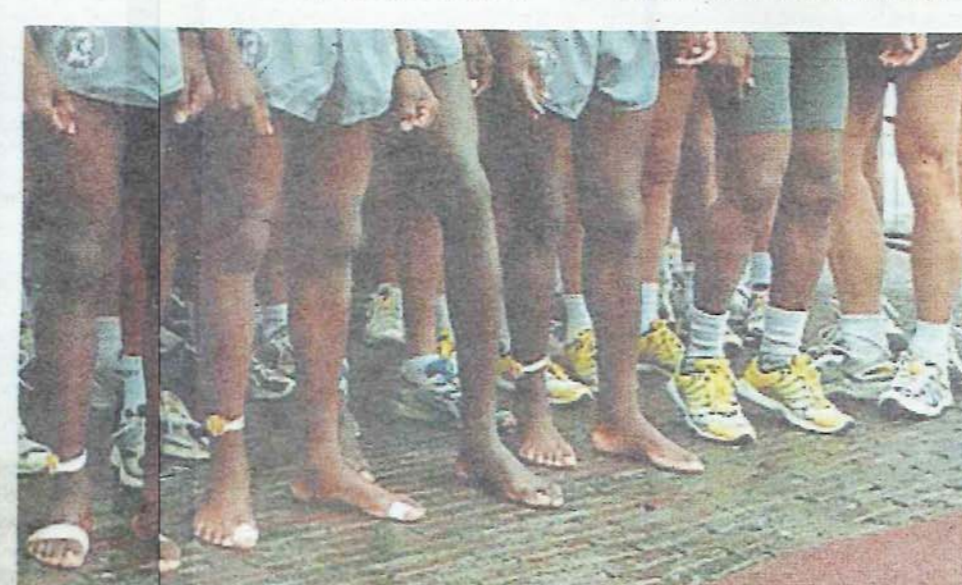
Haarlem * Als op 25 mei de Haarlemse Stripedagen weer van start gaan, is dankzij de stedenband werk van tekenaars uit zuidelijk Afrika te bewonderen. Het thema is ‘gevallen heiden’, die op dit continent moeiteloos zijn te vinden. De expositie heeft als titel ‘The Beast is there’. Het gaat bijvoorbeeld om de Zimbabweaanse dictator Mugabe en de Zuid-Afrikaanse president Zuma. Beiden vielen na een periode van verheerlijking in ongenade. President Mnangagwa is de nieuwe leider van Zimbabwe, een land dat een enorme natuurlijke rijkdom heeft, te weten een groot potentieel aan bodemschatten, landbouwgronden en toeristische attracties. De landbouwgronden worden nu weer teruggegeven aan blanke boeren, omdat de productie na de onteigeningen onder Mugabe zwaar was teruggefallen.

Dik Bol en Anita de Jong.

FOTO UNITED PHOTOS/TOUSSAINT KLUITERS Werken aan woningen in Hobhouse, dankzij Haarlemse steun.

ONBEKEND Atleten uit Muppen blootsvoets de Trosloop in 2003.

Het straatnaambordje Haarlem St, plek voor ‘Haarlemse’ huizen in Mutare.